

රාජය සහ පුරවැසි බලය රතුපස්වල සිදුවූ විනාශයට වගකිවයුත්තන් ආරක්ෂා කිරීමේ ප්‍රයත්තයක

විළානි පිරස් විසිනි

2015 ඔක්තෝබර් 7

රු වය පුරව්පත ද පුරවැසි බලය හා සිවිල් සංවිධාන ද ඩිජ්ඩිඩ් පොඩක්ටිස් සමාගමට අයත් චැලුවෙශ්‍රීලංකා පිහිටි වෙනිගෙළාස් කරමාන්ත ගාලාවන්ගෙන් විෂ රසායනික ද්‍රව්‍ය පරිසරයට මුදා හැරීමට එරෙහිව උද්සේෂ්ඨය කළ ජනතාවට එල්ල කළ පොලිස් මිලිටරි ප්‍රභාර පිළිබඳව මැතකදී එලික්වන ලද ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිසමේ වාර්තාවේ නිරදේශ ක්‍රියාත්මක කරන ලෙස වත්මන් ආන්ත්‍රික බලපෑම් දැමීමේ පෙන්සම් ව්‍යාපාරයකට ප්‍රභාරයට ලක්වූ ගම්වාසීන් මෙහයට තොමග යැවීමට මාන බලයි.

පෙන්සම් ව්‍යාපාරය ආරම්භ කෙරුණේ අගෝස්තු මස 9 දින පුරවැසි බලය, ලංකා ගුරු සංගමය, මාධ්‍යවේදීන්ගේ සංගමය සහ සියනැළු පරිසරය සුරක්ෂිත සංවිධානය, මහින්ද රාජපක්ෂගේ ආන්ත්‍රික භමුදා ප්‍රභාරයට වසර දෙකක් පිරීම නිමිත්තෙන් එම ස්ථානයෙන් ඉවත් කරන ලද කමිහල් භුමිය අසල පැවැත්වූ රස්වීමකදී ය.

2013 අගෝස්තු මාසයේ 1 දින මිලිටරි ප්‍රභාරයෙන් තරුණයන් තිබෙනෙක් මියගිය අතර මේ සම්බන්ධව උසාවියේ ගොනු කළ නඩුව තවමත් අවසාන කර නැත. එහෙත්, පුදේශවාසී 60 දෙනෙකුට පමන දේපල වලට හානි කිරීමේ ප්‍රෝඛකාරී වෝදනා මත ගොනු කර ඇති නඩුව විමසමින් ඇත. බොහෝ දෙනෙකුට රාජපක්ෂ ආන්ත්‍රික ගැන මෙන්ම මෙම ආන්ත්‍රික ගැන ද විශ්වාසයක් නැත.

රතුපස්වල මිලිටරි ප්‍රභාරයට වසර දෙකක් ගතවී ඇතත් පුදේශයේ කිසිදු ප්‍රශ්නයක් මේ වන තෙක් තොවිසදී තිබීමෙන් සනාත වෙන්නේ ඩිජ්ඩිඩ් පොඩක්ටිස් සමාගමට අයත් වැලුවෙශ්‍රීලංකා පිහිටි වෙනිගෙළාස් සහ තුන්නාන පිහිටි හංචිල්ල රඟර පොඩක්ටිස් සමාගම යන කරමාන්ත ගාලාවන්ගෙන් විෂ රසායනික ද්‍රව්‍ය පරිසරයට මුදා හැරීම හා ඊට එරෙහිව උද්සේෂ්ඨය කළ පොලිස් මිලිටරි ප්‍රභාර

පිළිබඳව මාස 6 ක පමන කාලයක් පුරා සමාජවාදී සමානතා පක්ෂය (සසප) සිදු කළ ස්වාධීන කමිකරු පරික්ෂානයේ වාර්තා හා නිගමන සනාත කෙරී ඇති බවය. වාර්තා හා නිගමන 2014 ජූලි 20 අ ගම්පහ සනස ගාලාවේ දී ප්‍රසිද්ධියේ ඉදිරිපත් කෙරිනි.

ඉහත සඳහන් පෙන්සමෙන් ඉල්ලා සිටින්නේ මානව හිමිකම් පිළිබඳ කොමිසමේ නිරදේශ ක්‍රියාවට දමන ලෙස ය. එම කොමිසමේ වාර්තාවට අනුව ප්‍රධාන නිරදේශ මෙසේය: “උද්සේෂ්ඨය විසුරුවා හැරීමට සහභාගි වූ යුද හමුදා අන දෙන තිලධාරීන්ට එරෙහිව යුද හමුදා විනය අනුව කට යුතු කළ යුතුය”, “වෙබ්වැදි මියගිය පුද්ගලයන්ගේ ලගම යාතින්ට” හා “තුවාල ලබා ඇති අයට සාධාරන වන්දී මුදලක් ගෙවීම.”

මානව හිමිකම් කොමිසමේ නිරදේශ සකස් වී ඇත්තේ දඩ මේමුන් මත වරද පටවා ජල දුෂ්ඨය හා හමුදා ප්‍රභාරය පිළිබඳ වගකිමෙන් කමිහල් හිමියා සහ ආන්ත්‍රික මුළුමනින් මුදා හැරීමටයි. කොමිසමේ වාර්තාව මෙසේ පවසයි: “ජලයේ පිළිවී අගය අඩුවීමට මෙම කරමාන ගාලාවෙන් බැහැර කරෙන අපවිත ජලය සහ අප ද්‍රව්‍ය වල බල පැමක් සිදු වී ඇත්ද යන්න තව දුරටත් තහවුරු කර ගත යුතු කාර්යාලය් බවද නිරික්ෂනය වේ.” එම වාර්තාවේ ආන්ත්‍රික විනය විගකීම පිළිබඳ ව්‍යාපාරයක් හේතු සඳහන්ව නැත. ඊට අනුව ජලය දුෂ්ඨය වීමට හේතු තව දුරටත් පැහැදිලි නැත.

මෙම තතු තුළ, මානව හිමිකම් කොමිසමේ වාර්තාව හා නිරදේශ ආරක්ෂා කරන පෙන්සම් ව්‍යාපාරය ගෙනයන පුරවැසි බලය හා ලංකා ගුරු සංගමය ඇතුළු සංවිධාන ද එය පුමිලා තබන රාවය ද කරන්නේ මහා ව්‍යාපාරිකයන් ආරක්ෂා කරන ආන්ත්‍රික ප්‍රශ්න විසදා ගත හැකිය යන මිල්‍යා ව්‍යුහ ප්‍රමිත් එහි අත් ගක්තිමත් කිරීමට ය.

පුරවැසි බලය අතුළු සංවිධාන ද රාජය ද පසුගිය ජනවාරියේ ජනාධිපති මැතිවරනයේදී හා අගෝස්තු මාසයේදී මහ මැතිවරනයේදී එක්සත් ජනපදයේ

අධිරාජ්‍යවාදී උච්චතා වෙනුවෙන් පෙනී සිටි මෙමත්පාල සිරසේන හා රනිල් වික්‍රමසිංහ බලයට ගෙන ඒමට කැපවී සිටියේය. රතුපස්වල තම ඉල්ලීම් වෙනුවෙන් අද වනතුරුම විසඳුමක් නොලැබේමෙන් විරෝධය පලකරමින් සිටින මහජනයාගේ උද්‍යෝගීතා දියාරු කර වත්මන් ආන්ත්‍රික ප්‍රභාරයන්ට ඔවුන් යටත් කිරීමේ ප්‍රයත්තයක අද ඔවුනු නිරත වෙති.

පසුගිය 27 දින රතුපස්වල පුදේශයේ මහජනයා හමුවූ සසප නියෝජිතයන්ට වෙඩිවැඳීමෙන් අඩංගාත තත්ත්වයට පත්වුවන් හා තුවාල ලත් හරියාකාරව රකියාවක් කරගැනීමට නොහැකිව කළේ පසුවන අයගෙන් ඇතැමෙක් සමග මැන තත්ත්වයන් ගැන කතා කිරීමට හැකිවිය. සියල්ලන්ට පිරිසිදු ජලය නොලැබේමෙන් රෝගී විය හැකි කොන්දේසි තවමත් පවති.

මානව කොමිසමේ නිරදේශ ක්‍රියාත්මක කරන ලෙසට ඉල්ලා මෙම පෙන්සම් ව්‍යාපාරය ගෙනයන අය සමාජවාදී සමානතා පක්ෂය (සසප) හා ස්වාධීන කමිකරු පරික්ෂන කමිටුව (ස්කපක) දියත් කළ ප්‍රසිද්ධ පරික්ෂනය ගැන මුළුමනින්ම තිහෙව සිටියන. එට හේතුව, දෙනපති ව්‍යාපාරිකයන්ගේ, ආන්ත්‍රිකී හා රාජ්‍යයේ මහජනයාට විසකුරුවන ක්‍රියාවන් ගැන ස්වාධීන කමිකරු පරික්ෂනයන් පිළිබඳව ඔවුන්ට පවතින විරැදුෂ්‍යත්වයයි.

පරික්ෂනයේ නිගමන පෙන්වා දුන්නේ, පලාතේ ජලය දූෂණය වීමට කමිහල වගකිවුතු අතර හමුදා ප්‍රභාරය ඒ හේ මේ හමුදා නිලධාරියාගේ භුදු වරදක් නොව මහින්ද රාජපක්ෂ ආන්ත්‍රිකී අනුදෙනුම ඇතිව සිදුවන්නට ඇති බවය. ඩිප්ච් ප්‍රොඩක්ටර්ස් සමාගමට අයත් තුන්නාන පිහිටි හංචිල්ල රබර ප්‍රොඩක්ටර්ස් කරමාන්ත ගාලාවෙන් රසායනික උව්‍ය පරිසරයට මුදා හැරීම හා 2014 විරෝධතා දැක්වූ ජනයාට හමුදා හා පොලිස් ප්‍රභාර එල්ල කිරීම තව දුරටත් තහවුරු කළේ දෙනපති ව්‍යාපාරිකයන් රකිමට ආන්ත්‍රික කැපවී සිටින ආකාරයයි.

සසප-ස්කපක මෙසේ සිය වාර්තාවේ සඳහන් කළේය: “පිරිසිදු ජලය ලබා ගැනීම හා දූෂණයෙන් තොර පරිසරයක ජ්වත් වීම මහජනයාගේ සමාජ අධිතියකි. ආන්ත්‍රිව මෙම සමාජ අධිතියට එරෙහිව කාර්මික දූෂණයේ යෙදෙන ඩිප්ච් ප්‍රොඩක්ටර්ස් පාලකයන් ඇතුළු ආයෝජකයන් විවෘතව ම ආරක්ෂා කරයි. රාජපක්ෂ ආන්ත්‍රිව මෙම ප්‍රභාරය එල්ල කළේ දෙන්ශ්වර ක්‍රමය එය මුහුන දී සිටින අරුබුදයේ දී

කමිකරු පන්තිය අතිතයේ දී දිනා ගත් සියලු සමාජ සහ ප්‍රජාතනත්ත්වය අධිතින් යලි උදුරා ගන්නා සමාජ ප්‍රතිව්‍යුත්වයක කොන්දේසි යටතේ ය.

තවද එම නිගමන කමිහල තුළ ලාභය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා නිසි ප්‍රතිකාරක පද්ධති නොතිබේමෙන් කමිහල ජලය දූෂණය කළ බව තහවුරු කළේය. “මෙම කමිහල දෙකේ ම නිසි ප්‍රතිකාරක පද්ධති ස්ථාපනය කොට නොමැත්තේ ඒ සඳහා වන වියදම් කපා දමා සමාගමට ලැබෙන ලාභය තර කර ගැනීමට බව කමිටුව නිගමනය කරයි. යහපත් පරිසරයක ජ්වත් වීමේ අධිතිය ඇතුළු අනෙකුත් අධිතින් තහවුරු කළ හැක්කේ ලාභය මත පදනම් වූ ධෙන්ශ්වර ක්‍රමය පෙරලා දැමීමෙන් පමණි.”

රාවය මෙන්ම අනෙකුත් ධෙන්ශ්වර පුවත්පත් ද දනපති ආන්ත්‍රි හා ලාභය අරහයා කමිහලේ අවශ්‍යයෙන්ම තිබිය යුතු වූ ප්‍රතිකාරක පද්ධති තහවුරු නොකළ කමිහලේ හිමියන් ද ආරක්ෂා කිරීමට ප්‍රයත්ත දරයි.

සැප්තැම්බර 19 දින සන්ධී ලීඛිරු පුවත් පත්ත පලුව් වාර්තාවක, වෙනිගෞස් ඩිප්ච් ප්‍රොඩක්ටර්ස් කමිහල බියගම නිදහස් වෙළඳ කළාපයට ගෙනයි ද නිසි ක්‍රියාමාර්ග නොගැනීම නිසා රතුපස්වල හුගේ ජල දූෂණය එලෙසම පවතින බව පරිසරය සුරක්ෂිමේ සංවිධානයේ අධ්‍යක්ෂක සංඝ වාමිකර පැවසු බව සඳහන් විය.

එම වාර්තාවම ඉහත ප්‍රකාශය හරස් කෙරෙන පරිදි මධ්‍යම පරිසර අධිකාරීයේ අධ්‍යක්ෂක මුතුකුඩාරවිවිගේ තරකයක් ගෙන හැර දක්වා තිබුනි. ඔහු ප්‍රකාශ කර තිබුනේ “පුදේශයේ මහජනයා කියන ආකාරයේ දේශයක් රබර අත් වැසුම් කමිහලෙන් සොයා ගන්නට නොහැකි වූ බව”යි. “අවශ්‍ය ජල ප්‍රතිකාරක සඳහා වන ජාතික ප්‍රමිතිය අනුව අප උව්‍ය [ජලය] ප්‍රතිකාරකයට බෙඳන්කර ඇති බව කමිහලේ ප්‍රතිකාරක යන්ත්‍රගාරයේ අප ජලය පිළිබඳ පරික්ෂන හා වාර්තා වලින් පෙන්නුම් කෙරී ඇත” යයි ද ලීඛිරු වාර්තාව සඳහන් කරයි.

පුවත්පත දීර්සව පැහැදිලි කරන්නේ කමිහලෙන් ජලය අපවිතු නොවූ බවට පිළිගෙන තිබුන බවත් හමුදා ප්‍රභාරයෙන් පසු මහජනතාවගේ විරෝධය නිසා පමනක් කමිහල බියගම නිදහස් වෙළඳකළාපයට ගෙනයි බවත්ය.

ස්කපක නිගමන මධ්‍යම පරිසර අධිකාරීයේ තරේ බිඳ දැමුවෙය: “වෙනිගෞස් සමාගම සහ

කළමනාකරුවන් කියා සිටින්නේ ජලයේ ආම්ලිකතාව ඉහළ යාමට හා පී.ඒ.ව්. අයගේ පහළ යාමට කම්හල හේතු නොවන බව ය. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය හා ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවතන මන්බලය එය අනුමත කර ඇතත් රජයේ හා රජයේ නොවන වෙනත් පරික්ෂණ රේට පටහැනි කරනු ලෙන්වා දෙයි.” යනුවෙන් ස්කපක පෙන්වායුන්නේය.

ස්කපක මෙසේ ද සඳහන් කළේය: “වැළිවේරිය මහජන සෞඛ්‍ය පරික්ෂකවරයා විසින් කම්හලේ ස්ථාන හතරක දී එනම් අපජලය පිට කිරීමේ කියා දාමයට අදාළ ක්ලෝරිනීකරන අපජල පිටවුම් කරාමය, ඔක්සිකරන කානු, ඔක්සිකරන කානුවල අපජල පිටවුම්, ජල ප්‍රතිකාරක අවසන් පිටවුම් කරාමය යන ස්ථානවලින් ලබා ගන්නා ලද ජල සාම්පල හතරක් රජයේ රස පරික්ෂක විසින් විමර්ශනයට ලක් කිරීමෙන් අනතුරුව ගම්පහ මහේස්ත්‍රාත් අධිකරනයට ඉදිරිපත් කරන ලද වාර්තාවේ දී ඉහත සාම්පලයන්හි ජ්වලය ඔක්සිජන් ඉල්ලුම හා රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුම සම්මත උපරිම ධාරන සීමාවට වඩා ඉතා ඉහල අයයක් ගන්නා බවත් කම්හලේ අපජල සංයුතිය ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති කාර්යාලයේ ප්‍රමිතින් උල්ලෙන් සාම්ප්‍රදායික ප්‍රමිතින් පැහැදිලිව පෙන්වා දේ.

“මෙම ජල සාම්පල ලබා ගන්නා විට ඔක්සිකරන කානු හැර ප්‍රතිකාරක පද්ධතියට අයත් අන් කවර කියා දාමයක් හේ කියාත්මක නොවන බව ද රස පරික්ෂක පවසයි. මෙහි අර්ථය තම කම්හලෙන් පිට කෙරෙන අපජලයේ විෂ රසායනික ද්‍රව්‍ය ඇතුළත් වන බවයි.”

සැපේතුම්බර විසිවන දින රාවය පුවත්පත මෙසේ පවසයි. “රත්නපස්වල මිනිසුන්ද සිටින්නේ ව්‍යවස්ථා සංගේධන, ජාත්‍යන්තර සබඳතා මෙන්ම ඩුම්යේ දැවන ප්‍රශ්නවලට ද නව ආන්ඩ්ව විසඳුම් ලබා දෙනතුරු ය. මෙවර ඒ ප්‍රශ්නවලින් පැනයැමට ආන්ඩ්වට පහසු නොවනු ඇත. ඒ පුරවැසි සහ සිවිල් සංවිධාන පෙර නොවූ විරුද්‍ය ගක්තියින් ජනතාව සමග සිටින නිසාය.”

රාවය මේ පවසන්නේ තමන්ට ආන්ඩ්ව කෙරෙහි

ඇති විස්වාසය පිළිබඳව ය. වත්මන් ආන්ඩ්ව ව්‍යවස්ථා සංගේධන ඇතුව හේ නැතුව ආයෝජකයන්ගේ ලාභය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා රාජපක්ෂ ආන්ඩ්ව සේම මිලිටරිය යෙදෙවීමට පසුබව නොවනු ඇත. මෙම ප්‍රහාර පුදෙක් රතුපස්වලට සීමා නොවිය. පසුගිය ආන්ඩ්ව කටුනායක නිදහස් වෙලද කළාප කම්කරුවෙක් හා දිවරයෙක් ද වෙඩි තබා මරා දැමුවේ මුවනගේ අයිතින් සඳහා සටන් වැදිමෙදී ය. මෙම ආන්ඩ්ව ද ශිෂ්‍යයන්ට පොලිස් ප්‍රහාර එල්ල කළේය.

ස්කපක වාර්තාව අවධාරනය කළේ කම්හල් මගින් පරිසර දූෂණය ලංකාව පුරාමත් ලෝකය පුරාමත් බංකාලොන් දෙනේග්වර කුමය යටතේ සිදුවන බවය. “අමැරිකාව පදනම් කර ගත් පරිසර ආරක්ෂක සංවිධානයක් වන බිලකුස්මින් ආයතනය 2010 නිකුත් කළ සම්ක්ෂන වාර්තාවකට අනුව ලෝකයේ අඩු හා මධ්‍ය ආදායම් ලබන රටවල් 49ක මිලියන 125ක් දෙනා විෂ සහිත පරිසර දූෂනයේ අයහපත් ප්‍රතිචිජාකවලට මුහුන දී සිටිති.” ලංකාවේ අනිකුත් පුදේශ විනිශ්ච්‍ය කම්හල් මගින් ජලය හා පරිසර දූෂණය සිදුවන බව වාර්තා විය.

මනුෂ්‍ය අවශ්‍යතා සඳහා නො ව ලාභය සඳහා නිෂ්පාදනය කෙරෙන දිනපති කුමය තුළ කම්හල්වල වැඩි කරන කම්කරුවන්ගේ ද කම්හල් ආශ්‍රිත පුදේශවල ජ්වත් වන ජනයාගේ ද ජීවිත, සෞඛ්‍ය හා සමාජ කොන්දේසි නො තකා නිෂ්පාදනය සිදු කෙරේ.

රාවය “ජාත්‍යන්තර සබඳතා” ගැන කරන සඳහන අගවත්නේ වීනය සමග වඩාත් මූලෝපායික සම්බන්ධතා ගොඩනගා ගත් මහින්ද රාජපක්ෂ ආන්ඩ්වට එරෙහිව එක්සත් ජනපද අධිරාජු උවමනාවන්ට පක්ෂ වන්නාවූ වත්මන් ආන්ඩ්වේ විදේශ පිළිවෙත ගැනයි. රාවය එම පිළිවෙතට මුළුමනින්ම එකගය.

රාවය, පුරවැසි බලය හා ලංකා ගුරු සංගමය ද ඊට එක්ව ඇති අනිකුත් සංවිධාන ද සිටිසේන ආන්ඩ්වේ ද බංකාලොන්ව ඇති දෙනේග්වර කුමයේ ද ආරක්ෂකයෝය.